

МІЖРЕГІОНАЛЬНА
АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ МЕНЕДЖМЕНТУ В УКРАЇНІ

*Матеріали Четвертої
Всеукраїнської наукової конференції,
м. Київ – Дубаї (ОАЕ), 28 лютого – 5 березня 2012 р.*

Київ
ДП «Видавничий дім «Персонал»
2013

Видання здійснене в рамках проекту “Наукові праці МАУП”

К65

Концептуальні засади формування менеджменту в Україні:
Матеріали Четвертої Всеукр. наук. конф., м. Київ – Дубаї (ОАЕ),
28 лют. – 5 берез. 2012 р. / МАУП; уклад. О. В. Баєва, Н. І. Новальська,
Л. В. Старих. — К.: ДП “Видавничий дім “Персонал”, 2013. — 292 с.

До збірника увійшли доповіді пленарних та секційних засідань, в яких розглядалися питання управління стратегічним зростанням конкурентоспроможності підприємств, сучасних аспектів управління персоналом, управління освітою та методики викладання у вищій школі, концепцій розвитку управління бізнесом, проблем та перспектив розвитку менеджменту в галузі охорони здоров’я.

Для науковців, освітян, менеджерів різних рівнів управління, а також усіх, хто цікавиться проблемами менеджменту та розвитком управлінської думки в Україні.

ББК 65.9(4УКР)290-2я43

© Міжрегіональна Академія управління
персоналом (МАУП), 2013

© ДП “Видавничий дім “Персонал”, 2013

Н. Г. Швець

Роль та місце ергономіки
в підготовці
сучасних менеджерів..... 110

Л. В. Бірдус

Зарубіжний досвід проведення
атестації персоналу 114

В. М. Колпаков

Проблеми методологічного сервісу
системи самоменеджменту
керівника..... 117

Л. А. Дяченко

До питання про організаційні
підходи управління трудовим колек-
тивом та їх взаємозв'язок
із рівнем прибутку
підприємства 120

І. М. Николин

Нематеріальне стимулювання
продуктивності трудової
діяльності в умовах
сучасного виробництва 123

Л. С. Дорошенко

Особливості формування
трудового потенціалу в умовах транс-
формації економіки. 126

М. В. Колпаков

Самоменеджмент у системі
економічних відносин персоналу під-
приємств..... 130

Л. В. Бірдус, Д. Т. Віннічук

Організація діяльності
управлінського персоналу
молочної ферми 133

Н. І. Лапицька

Роль кадрового діловодства в системі
управління персоналом..... 138

Н. Г. Чайка

Необхідні вміння сучасних
менеджерів як орієнтир

для побудови освітніх програм під-
готовки магістрів за спеціальністю
“Адміністративний менеджмент”
143

Л. В. Старих

Досвід організації проходження
наскрізної практики студентами
спеціальності “Маркетинг”,
спеціалізації “Маркетинг
медицини та фармації” 147

К. О. Ткаченко

Організаційно-економічні механізми
підготовки фахівців водного
транспорту..... 151

Н. В. Головач

Структурно-функціональна
модель професійної
компетентності фахівця
з управління персоналом та економі-
ки праці 155

І. Я. Жабюк

Оцінка стану національної
економічної безпеки в Україні..... 162

А. І. Бобунов, Т. В. Семенюк

Метод навчання фахівців
ситуаційного менеджменту
на підставі експертної
інформації 166

С. Ф. Радзімовська

Формування та розвиток адміні-
стративної культури..... 169

Н. О. Комісаренко

Топ-менеджери ХХІ століття 173

О. В. Куроченко, М. О. Левченко

Методи оцінювання рівня
економічної безпеки
підприємства..... 176

М. С. Дученко

Управління бізнес-процесами
на підприємстві та їх оцінка..... 180

ПРОБЛЕМИ МЕТОДОЛОГІЧНОГО СЕРВІСУ СИСТЕМИ САМОМЕНЕДЖМЕНТУ КЕРІВНИКА

Результати досліджень і практичний досвід показують, що одним з розроблених та апробованих форм для формування понятійного мислення, стратегічного мислення є організаційно-діяльні ігри (ОДІ) та організаційно-розумові ігри (ОРИ). Ця освітня форма є рефлексивно-інноваційним підходом до підготовки управлінських кадрів. Вона була розроблена ще в 1979 р. школою Г. П. Щедровицького, у ній закладені ідеї Г. І. Гурджієва з розвитку людини, але до сьогодні вона вважається інноваційною. Нині при підготовці фахівців використовуються різні типи ОДІ. Основною особливістю цих форм занять є ефективне використання інтегрального механізму вищої психіки людини — рефлексії.

1. Проблема рефлексії мислення в діяльності керівника.

Форми процесів рефлексування визначають вимоги до здатностей,

зокрема, до здатності рефлексивного самопізнання, самоставлення, самокорекції у межах фіксованої форми рефлексивних процесів. Самі зазначені форми або частково, або повністю відповідають сутності рефлексії, її першооснові, а їх частинами є реконструктивні, критичні й конструктивні ланки [1, 23].

Поділ рефлексивного циклу на частини веде до появи спеціалізованих типів інтелектуальної роботи, як, наприклад, дослідження, проблематизація, нормування, прогнозування, які, у свою чергу, можуть типологізуватися й членуватися в єдиному інтелектуальному просторі (рис. 1).

Рефлексивні здатності, за їхньою інтелектуальною лінією здійснення, поділяються на дослідно-реконструктивні, проблемно-критичні, нормативно-конструктивні та прогностично-реконструктивні.

Поділ рефлексивного циклу, викремлення функціональних частин,

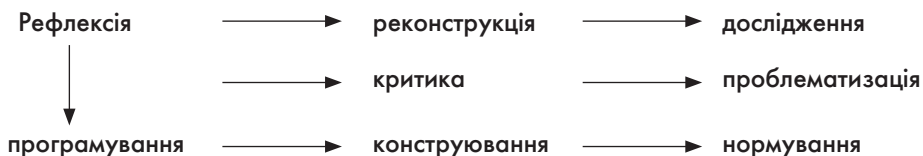

Рис. 1. Виділення функціональних областей рефлексії

додання їм організованості за рахунок рефлексії здійснення частин первинного циклу, рефлексивних дій у циклічну рефлексивну кооперацію призводить не тільки до ускладнення інтелектуальних процесів, а й до залучення механізмів мотиваційного залучення в реалізацію вимог форм окремих рефлексивних процедур. За наявності ускладнень у реалізації вимог відкривається шлях до залучення наявного або створення механізму волі, відповідальності й т. п., що визначаються соціокультурними та діяльними факторами середовища.

Нині вчення про рефлексію набрало достатньої визначеності, лежить в основі методологічного сервісу.

Якщо врахувати принциповий погляд Г. П. Щедровицького: “Діяльність без рефлексії не існує; діяльність без рефлексії — це нонсенс. Діяльність без рефлексії перетворюється в автоматизовану поведінку, автоматизований рух [5, 418]”, діяльність педагогічна є рефлексивною. Отже, ми знову змушені звернути увагу на рефлексію, мислення керівників.

Розкриємо проблему в найбільш розробленому й використовуваному в практичній діяльності мисленні, що ґрунтується на використанні мови. Це так зване лінгвістичне, мовне (понятійне) мислення. Мислення, що має свою генетичну підставу в рефлексії.

2. Проблема діяльного підходу методологічного сервісу.

Методологічний сервіс є необхідним для розв’язання проблеми сучасної педагогіки й управлінської практики. Суть проблеми криється у невідповідності “парадигми знання” вимогам часу. На рис. 2 показано, що освіта у ВНЗ дає знання, які далеко не всі можуть застосувати на практиці. Тобто здобуваючи знання у вигляді понять, концептів, теорій і т. п., значна частина учнів не знає, що з ними робити. Тому методологічний сервіс повинен перетворити ці знання в інструкції, методи, технології і т. д. Особливість у тому, що в кожному ВНЗ, міністерстві є відповідні структурні підрозділи, а проблема в тому, що ці фахівці мають володіти відповідним понятійним (методологічним) мисленням.

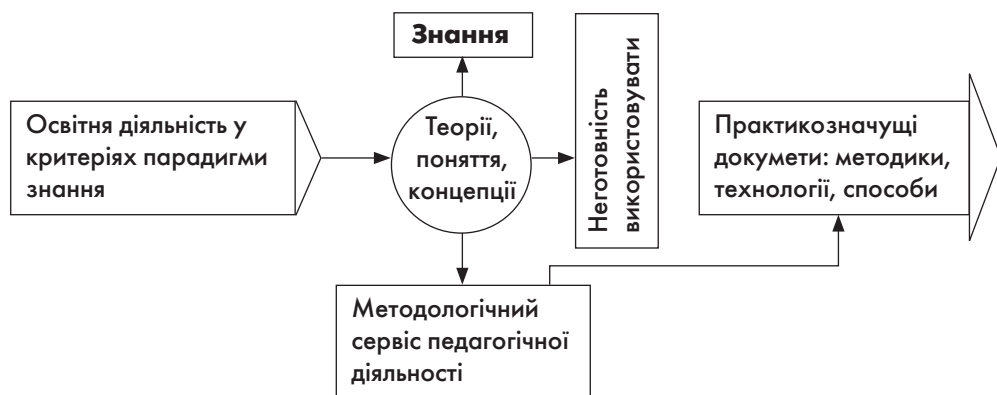

Рис. 2. Методологічний сервіс педагогічної діяльності ВНЗ

Методологічний сервіс — це діяльність викладачів, які мають методологічну підготовку із перетворення знань (концептів, теорій, понять) у практично значущі документи: методики, методички, програми, технології і т. д. Це діяльність із обслуговування викладацької, виробничої, управлінської процесів діяльності.

Найголовніше те, що система освіти України повинна давати тим, кого навчає, знання, ґрунтуючись на парадигмі знань.

Отже, можемо зробити такі висновки:

1. Зміст наукових орієнтацій, переломлення їх у педагогіці постмодерну є істотною теоретико-методологічною підставою самоменеджменту. Саме самоуправлінська діяльність людини створює ідеальні передумови для запуску процесу зміни за всіма типами парадигм світосприймання. На різних етапах самоменеджменту актуалізуються моменти різних парадигм.

2. Зміну освітньої парадигми слід здійснювати враховуючи те, що вона є системоутворючим чинником в удосконаленні не тільки держави, а й у

виведенні людської цивілізації з антропологічної кризи, як основного детермінанта системної кризи в умовах нелінійного характеру розвитку; а центральною фігурою, що реалізує “замовлення освітньої системи (суспільства)”, є керівник навчального закладу.

Література

1. *Анисимов О. С.* Рефлексивная акмеология: Учеб.-метод. пособие / Под общ. ред. А. А. Деркача. — М.: РАГС, 2007. — 150 с.
2. *Гершунский Б. С.* Образовательно-педагогическая прогностика. Теория, методология, практика: Учеб. пособ. — М.: Флинта: Наука 2003. — 768 с.
3. *Громыко Ю. В.* Проектирование развития образования. — М.: Моск. акад. разв. образования, 1996. — 545 с.
4. *Історія української школи і педагогіки: Хрестоматія* / Упоряд. О. О. Любар; За ред. В. Г. Кременя. — К.: Т-во “Знання”, КОО, 2003. — 766 с.
5. *Щедровицкий Г. П.* Избранные труды. — М.: Шк. Культ. Полит., 1995. — 800 с.